СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ, РІК XXXVII. Ч. 126. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 31. травня, 1929. VOL. XXXVII. No. 126. Jersey City, N. J., Friday, May 31, 1929. THREE CENTS.

ТАРИФОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПЕРЕЙШОВ У ПАЛАТІ ПОСЛІВ

ПІДВИЩЕНО ЦЛО НА СПОЖИВЧІ АРТИКУЛИ, УБРАННЯ, ОБУВУ, БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІЯЛИ І Т. Д.

ВАШИНҐТОН, 29. травня. — Спека, яка зависла над конґресом, була мабуть причиною того, що посли не дебатували вже довго над справою ревізії тарифи і вона перейшла 264 голосами проти 147. З републиканців 10 голосувало проти тарифи, а знову 20 демократів покинули своїх товаришів і заявилися за новою тарифою.

Ухвалу принято спокійно, без всякого одушевлення, чи якоїнебудь ознаки задоволення. Законопроєкт відійде тепер до сенату, де його розгляне Фінансовий Комітет. Десь при кінці червня буде над ним дебатувати сенат, а прийняття може наступити допера десь з кінцем вересня.

ПРЕЗИДЕНТ БАНКУ ОШУКАНЦЕМ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Вже від довшого часу розсліджує комісія Банкового Департаменту діловодство бувшого банку „Ди Сити Трост Компані". Вчора виявилося, що померший недавно президент того банку, Франческо М. Феррарі, випустив фалшиві ноти на ріжні квоти, яких сума виносить понад $750,000.

ПРИРОДА ШУТКУЄ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Весна почалася небувалим зимном, потім падали небувалі дощі, а тепер настала така спека, якої місто не памятає від 50 літ.

ГУВЕР ПРО ПОСЛУХ ЗАКОНАМ.

ВЗИВАЄ КОМІСІЮ ДО ШУКАННЯ ЗА ПРИЧИНАМИ, ЧОМУ ЛЮДЕ НЕ ПОВИНУЮТЬСЯ ЗАКОНАМ.

ВАШИНҐТОН, 29. трвня. — Президент Гувер мав промову до 11 членів Комісії, яку заіменував недавно, а яка має розслідити наслідки прогибіції як і ті причини, які доводять людей до того, що вони ломлять приписи законів. Гувер підніс, що Комісія складається з таких визначних і досвідних людей, які не потребують ніяких порад ні вказівок щодо переведення припорученого їм завдання. Президент певний, що Комісія матиме відвагу заглянути правді в вічи і витягнути таксамо відважно потрібні з тих помічень заключення.

Половина членів Комісії являється сторонниками форсування прогибіції, а друга — її противником. Комісія не заявиться за прогибіцією ні проти неї, а тільки збере матеріяли, які звязані з тим питанням.

ХІЛЬ У БОРОТЬБІ З КОРШМАМИ.

МЕКСИКО СИТІ, 29. травня. — Президент Хіль взявся таки надобре до боротьби з пиянством. Саме тепер видав розпорядок, щоби замикати всі коршми, яким закидують „скандальне поведення". Кажуть, що таке означення дає правительственним орґанам змогу замкнути в кождий час кождий льокаль, де продають горівку.

ГОЛОДУЮТЬ, ЩОБ ГАРНО ВБИРАТИСЯ.

ДОТОГО ЩЕ Й МЕШКАЮТЬ ПОГАНО.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Це не легка справа розложити буджет дівчині, яка заробляє сама на життя й одержує $25 або й менше на тиждень. Мисс Корнелія Маршал обговорювала ту справу з рамени організації, яка займається дешевими мешканнями для дівчат. Вона доказувала цифрами, що дівчина мусить щадити на їді і мешкати по норах, щоб мати змогу вбратися як слід. Бо коли не вбереться, то втратить ще й тих двацять кілька долярів, що їх тепер тижнево заробляє. Щоби цьому зарадити, треба взятися до будови дівочих клюбів, які давалиб дівчатам робітницям здорове помешкання за оплатою яких $5 на тиждень.

ҐРІН ГОВОРИТЬ ДО КАДЕТІВ.

КАЖЕ, ЩО АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА ВСІМИ СПОСОБАМИ ОБОРОНИ КРАЮ, АЛЕ Є ПРОТИ ЦЬОГО, ЩОБИ ВІЙСЬКО ВЖИВАТИ ПРОТИ РОБІТНИКІВ, КОЛИ ВОНИ, СТРАЙКУЮЧИ, ДОБИВАЮТЬСЯ КРАЩИХ УМОВИН ПРАЦІ.

ВЕСТ ПОЙНТ, 29. травня. — Ґенерал Вилієм Р. Смит, суперінтендент Військової Академії в Вест Пойнт, запросив Вилієма Ґріна, президента Американської Федерації Праці, щоб відвідав Академію. Ґрін дійсно прибув і виголосив до кадетів промову, в якій підніс, що зорганізоване американське робітництво не слухає комуністичних нісенітниць, а заявляється за тим, щоби край був відповідно підготований на случай, колиб йому прийшлося відпирати ворога. Але робітництво є проти цього, щоби вживати стейтових чи федеральних військ при спорах, які повстають між робітниками і фабрикантами. Бо військо стоїть тоді по стороні фабрикантів та скебів і спиняє змагання робітника до поліпшення своєї долі.

САМОВБИВСТВА ЗМЕНШУЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Поліційний комішенер Гвейлен подає, що за послідних 5 місяців зменшилися в Ню Йорку самовбивства в порівнанню з попередними роками на 8%, а злочини на 12%.

ПРОГАНЯЮТЬ ПОСЛІВ.

ЗА ТЕ, ЩО ДЕРЖАЛИ З ПОВСТАНЦЯМИ.

МЕКСИКО СИТІ, 29. травня. — З палати послів усунено 50 послів, які будуть віддані під суд за те, що помагали повстанцям. Між видаленими є полковник Рікардо Топете, визначний політик.

Розвязано партію Гільберта Валенцуелі, бувшого кандидата на президента. Сам Валенцуеля втік до Злучених Держав.

ТЕЖ ПЕРЕГОНИ.

Одержавши відомости, що турецьке правительство замовляє кілька нових військових кораблів в Італії, грецьке правительство на спеціяльному засіданню постановило купити у Франції для Греції кілька нових торпедовців та скорше скінчити будування одного кружляка. Офіційно повідомляють, що премієр-міністер Венізелос плянує збільшити кілька разів грецьку військову фльоту.

ПЕРЕПЛИВ ОДИНЦЕМ ОКЕАН.

До Гавани, Куба, приплив німецький моряк Павло Міллер, який сам один, в маленькому човні переплив Атлянтійський океан. Величезна товпа народа витала смільчака.

РАДІО В ПОЛЬСЬКИХ ПОЇЗДАХ.

У половині травня будуть уже функціонувати радіові антени в поспішних поїздах Варшава-Краків. Перед заведенням радіо робили довгі спроби.

ОХ, ТА „ПЕТЛЮРІВЩИНА"!

В Чернихові на Київщині совітський суд скарав 11 селян на ріжні реченці увязнення за приналежність до таємної організації, що підготовляла повстання.

ГАРНІ ДИПЛЬОМАТИ.

У Владивостоці закінчився небуденний процес. Перед судом ставали урядовці китайського консуляту разом зі заступником консуля, обвинувачувані в тім, що пробували насильно видати замужню жінку за іншого чоловіка, який заплатив за неї гроші її матері. Коли інтересовані — цей чоловік і мати — звернулись за інтервенцією до консуляту, консуляг завізвав згадану замужню жінку до бюра і там вязнив її місяць, заки згаданий чоловік не забрав її. Нещаслива „продана" жінка втікла і почала процес. Її мати і купець дістали по 18 місяців. Урядовці будуть звільнені з посад.

ЯК ЦИГАН ВИГАНЯВ БІДУ.

Про темноту по деяких селах свідчить ось яка подія з Лаптина коло Делятина: Кілька днів тому зявився в хаті господаря Білоуса Петра, який хорував вже довиций час, циган і заявив, що вирятує його з хороби. Коли ґазда згодився, циган сказав йому на вухо, що в його хаті находиться закопана кимось „біда" і через те так зле живеться Білоусови. Заразом згодився ту „біду" викопати за оплатою трох вязанок конюшини, курки і шинки, та при помочі сотки золотих, яка повинна лежати на землі недалеко того місця, де копав. Білоус дав циганови бажане і той почав роботу. Коли викопав яму по коліна — крикнув нагло і підніс хустину з засохлою кровю і з двома ніклевими монетами, а одночасно 100 зол. зникло. Це — казав циган — мала бути закопана „біда", яка вхопила собі 100 зл. Дуже жалував за грішми Білоус, але циган велів йому мовчати, мовляв, біда готова повернути. Та Білоус не дав за виграну і пішов на постерунок. Комендант його був ще більший чарівник, як циган: зробив трус у його буді і найшов 100 зл. а конюшина, курка і шинка пропали. Цигане і коні зїли їх.

МАНІТОБУ НАВІСТИЛИ ВЕЛИКІ ПОЖАРИ.

В наслідок весняної посухи занялися в північній Манітобі сухі трави: вогонь перенісся на ліси і в короткому часі загорілися тисячі акрів доброго смерекового ліса. На здержання пожару вирушила ціла армія добровільних пожарників; 700 люда працювало безперестанку 70 годин і врешті вдалося припинити дальший похід пожежі. Найбільш загрожена околиця находилася над Колд Лейк озером. Небезпека проминула.

ВІДІБРАВ СОБІ ЖИТТЯ НА ПОТЯГУ БРИТВОЮ.

В потягу між стаціями Лондон і Віндсор, в Онтеріо, відібрав собі життя Ф. Огроднік. Він вийшов на коритар особового вагону і підтяв собі бритвою горло. Смерть наступила негайно. Як вказує залізничий тикет, Огроднік їхав з Вінніпеґу, і має бути Українцем. Як причину самовбийства подають правдоподібно хвилеве помішання.

ОБІД НА КРИЗІ.

Як тільки ріка Рен у Німеччині пустила — заложилося кількох молодців з міста Кольонії зі своїми товаришами, що вони поставлять стіл на кригу, поплинуть з нею здовж ріки до другого міста і навіть обід їстимуть на ній. Ніхто не хотів вірити в це — але смілі хлопці свого доконали. Заставили стіл і заки доїхали до міста Ульк кригою — все зїли. Виграли 1,000 німецьких марок.

ГРУБИЙ ГРАБУНОК.

До керманича поїзду особового, що їхав з Дембіци до Розвадова, зголосилися на стації Хоржелів якісь люде в мундурах залізничиків і заявили, що вони прислані, щоби в почтовім возі направити гальму. Керманич дозволив, оба чоловіки всіли і поїзд рушив. Та як тільки відїхав він од стації — оба залізничики витягнули револьвера, стероризували дижурного урядника, звязали його і викинули з вагону у сніг. На слідуючій стації завважили отворений амбулянс і брак урядовця. Рівночасно пропали і гроші — яких 140,000 зол. Нікого не зловлено.

СПОСІБ НА ЗЯТІВ.

Великі клопоти родять інколи великі ідеї. Одну з таких ідей найшов пан Казимир Барановський в Скерньовіцах, який мав великий клопіт, бо аж пять доньок на виданні. А всі без віна. Що робити? Нарадившись із доньками, він пустив дипльоматично вістку, що дістав скромну спадщину від бабки з Америки $10,000. Вістка помогла негайно. Барановський видав три доньки за сім місяців. Зяті, які натякали на віно перед шлюбом і після шлюбу, почули від тестя, що гроші вже прийшли, але є ще в банку. Колиж час минав, а грошей не діждались, зібрались спільно на нараду і подали тестя в суд. Тесть оповів на суді всю справу: що збрехав для добра своїх дітей. Суд побачивши, що тесть чесна людина, а його зяті поженились з його доньками тільки з інтересу, видав моральний присуд: звільнив Барановського від кари. Хапчиві зяті за кару будуть мусіти жити з жінками, які подобались їм за те, чого не мають.

У ДОБІ РЕФОРМ.

Торговельно-промислова палата в Варшаві звернулася до міністерства освіти з характеристичним меморіялом. Вона звертає увагу на факт, що видавці, які друкують шкільні книжки, тратять великі гроші наслідком хронічного явища, що міністерство затверджує що року нові підручники, а тимчасом старі підручники „йдуть на масло". Ще більше тратять на цьому батьки. Давніше батько, що мав кілька дітей, купуючи найстаршому з них, передавав їх по черзі всім молодшим. Нині з початком кожного шкільного року — новий бюджет. Методи навчання в польських школах зміняються так хутко, що часто заки вчитель встигне ознайомитися з одною, вже вона стає перестарілою.

ПОХІД МЕРЦІВ.

Слідуючого місяця виїде з Ванкувера осібний пароплав, який повезе до Хін тіла померших в Канаді „синів неба". Перевозом мерців занимається осібне китайське товариство, Ґінґ Йонґ Тонґ. Вони по всій Канаді викопують часово погребаних Китайців та відвозять їх на родину, щоб поховати в рідній місцевости. Бажанням кожного Китайця є, щоби його тіло спочивало в батьківщині. На ту ціль вже за життя збирають фонди, щоби ними заплатити перевіз по смерти.

ЗРІСТ АЛЬКОГОЛІЗМУ НА УКРАЇНІ.

По статистичним даним з „Комуніста" споживання алькоголю на Україні зростає. В минулім році було випито: горілки 3,000,000 літрів, пива 4,000,000 л., вина 2,000,000 у загальній вартости понад 10,000,000 карб. — в одній тільки Одеській окрузі. Одеські робітники пропустили з причини пянства 150,000 днів праці. В Харкові й Київі випито алькоголю на суму 22,000,000 карб. Але найбільше поширене пянство в окрузі Донецькій, де робітники видали на алькоголь 27,000,000 карб.

МАТИ ВДУШИЛА ЧЕТВЕРО СВОЇХ ДІТЕЙ І ВІДІБРАЛА СОБІ ЖИТТЯ.

В Саскатуні трапилося нещастя, якого це місто ще не мало від початку свойого істновання.

Дня 17. травня повернув домів подорожний агент В. А. Вилсон і застав листа, в якому жінка прощається з ним та повідомляє, що постановила відібрати собі і дітям життя. Занепокоєний Вилсон повідомив про це негайно поліцію, яка теж в тій хвилі розпочала пошукування. Допера на другий день в 5-тій годині рано по цілонічному пошукуванню вдалося найти тіла нещасливих. Вони лежали півтора милі на північ від С. П. Р.ського мосту, на західному боці ріки Саскачеван. Судовий лікар ствердив смерть дітей через удушення, а смерть матері через повішення.

П-ні Мюріел Е. Вилсон мала 35 літ, а діти від 9 літ до 5 місяців. Як вносять з оглядин тіл, то найстарша, девять-літня, донечка боронилася, не хотіла добровільно йти на смерть. Двоє молодших вдушені стяжкою, старші руками. Припускають, що свойого страшного вчинку доконала мати в приступі нервового розстрою.

КИТАЙЦІ ПЕРЕВЕЛИ РЕВІЗІЮ В РАДЯНСЬКОМУ КОНСУЛЯТІ

ШУКАЛИ ДОКУМЕНТІВ, ЩО СВІДЧИЛИБ ПРО КОМУНІСТИЧНУ ПІДТРИМКУ РЕВОЛЮЦІЇ ПРОТИ НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО УРЯДУ.

ХАРБІН (Манджурія), 29. травня. — Китайська поліція перевела ревізію в радянському консуляті в Харбані. Начальник поліції заявив коксулеви, що ця ревізія не є спрямована проти консуляту, але проти Третього Інтернаціоналу, бо поліція має відомости, що в консуляті відбувалися засідання прихильників цього інтернаціоналу.

Підчас ревізії поліція забрала багато документів і арештувала 39 радянських громадян, що були в помешканню консуляту. Сам консуль Кузнецов знаходився якийсь час під поліційним арештом.

Загально думають, що поліція шукала документів, підтверджуючих, що московський уряд підтримує ґенерала Фенґа в його повстанню проти нанкінського уряду. Поліція знайшла сліди спалених документів, а тому годі сказати, чи дісталися до її рук які важні документи.

Одночасно поліція перевела ревізію в другому радянському консуляті, в місті Сойфенго, що положене на китайсько-сибірському кордоні. Подробиць цієї ревізії ще нема. Таке поступовання китайської поліції може викликати великі непорозуміння Китаю з радянською Росією, тим більше, що Японці думають, що ці ревізії в консулятах є також підготовкою до остаточного захоплення в китайські руки Китайсько-Східної залізниці, що колись знаходилася під контролею Росії.

ПОЛОНИЛИ АМЕРИКАНЦЯ.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАБРАЛИ В ПОЛОН АМЕРИКАНЦЯ-ЛІКАРЯ. ИНШІ ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОЇ МІСІЇ ЛЕДВИ ВРЯТУВАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ.

АМОЙ (Китай), 29. травня. — Члени американської місії в Лонґайчов, які врятувалися підчас нападу китайських комуністів на місію, росповідають, що китайські комуністичні банди атакували місію в кількости 2,000 осіб. Підчас цього нападу й грабування місії вони вигукували: „Росія дає нам гроші й ми віддаємо своє життя. Ви, чужинці, є імперіялістами".

Бандити арештували й забрали зі собою Американця-лікаря Големана. Йому звязали руки за спиною й пігнали, як худобину. Його дружина з двома дітьми та инші члени місії ледви дібралися до міста Амой. Всі вони страшенно перемучені фізично й нервово.

НОВИЙ КАНДИДАТ.

КОЛИШНІЙ ВІЙСЬКОВИЙ МІНІСТЕР АМАНУЛИ ОГОЛОСИВ СЕБЕ ЕМІРОМ АФҐАНІСТАНУ.

ПЕШАВУР (Індія), 29. травня. — Стрийко Аманули Надір Хан, що був міністром війни при Аманулі, оголосив себе еміром Афґаністану. Він має в свойому роспорядженню значні військові сили, з якими думає наступати на Кабул.

Теперішній емір Габібула роспочав переговори з Надір Ханом і тому вислав до нього свою делеґацію.

НА ПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ.

ВСІ ТРИ АНҐЛІЙСЬКІ ПАРТІЇ ВЕДУТЬ ШАЛЕНУ АҐІТАЦІЮ. ВСІ ПЕВНІ СВОЄЇ ПОБІДИ.

ЛОНДОН (Анґлія), 29. травня. — Завтра відбудуться в Анґлії вибори до парляменту. В своїх останніх аґітаційних промовах та публікаціях всі три партії провадять жваву аґітацію. Болдвин закликає виборців памятати, що анґлійська демократія є найбільшою в світі й що панування її треба зберегти, не допускаючи до жадних диктатур, чи то на зразок російської, чи італійської.

Може для Росії та Італії диктатура добра річ, але для Анґлії вона зовсім не надається. Один промовець в імени Партії Праці говорив, що скоро настане час, коли Анґлія буде мати королем соціяліста. Він думає, що таким королем може бути теперішній валійський князь.

ҐОРКИЙ — ЧЛЕНОМ РАДЯНСЬКОЇ ЕКЗЕКУТИВИ.

МОСКВА (СССР), 29. травня. — Всеросійський зїзд рад закінчив свої праці в Москві. До виконавчого комітету вибрано 586 членів, а між ними 132 жінки. На внесення делеґатів зїзду вибрано до екзекутиви Ґоркого, який не був делеґатом на зїзд, а живе тепер за кордоном.

УКРАЛИ ЧЕСЬКИЙ СЕКРЕТНИЙ ШИФР.

ПРАГА (Чехословаччина), 29. травня. — З почтової пересилки украдено таємний державний шифр, яким зашифровуються всі таємні чеські документи дипльоматичного военного та кримінального характеру. Пакет зі шифром пересилали почтою до начальника поліції в Братіславі.

СТРАШНА ПОЖЕЖА НАФТИ.

БУКАРЕШТ (Румунія), 29. травня. — На румунсько-американських полях сталася страшна пожежа нафти, що спричинила необчислимі шкоди. Підчас сверління нафтового колодязя, вибухла з нього нафта сильним фонтаном, який загорівся. Огонь скоро охопив широку площу й тепер горять майже всі нафтові колодязі в районі Морені.

СУДЯТЬ СТИНЕСА.

БЕРЛІН (Німеччина), 29. травня. — Роспочався суд над сином бувшого найбагатшого в Німеччині промисловця Стинеса. Підсудний Стинес сам є міліонером, але під суд попав за шахрайства з державними бондами, що завдало Німеччині значні матеріяльні страти.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section .. of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокое число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„МЕМОРІЯЛ ДЕЙ"

Нема сумніву, що це гарний і благородний звичай, щоб поминати поляглих за вітчину. Тому не диво, що цей звичай, який бере тут початок ще з часів Горожанської війни, став згодом традицією і національним святом. Звичай той повстав тоді, коли американські поля покрилися 500,000 трупами своїх власних дітей. І доперва та кров сцінила до купи того велитня, що зветься Зединеними Державами Америки. Та кровава горожанська міжусобиця мала між своїми кличами ще й освободження чорних, себто попри національне обеднанне — другий благородний мотив. І оба ті мотиви побідили. Значить, пролляна кров не пішла на марно.

В новіших часах почато поминати не тільки поляглих в Горожанській війні, але й тих, що полягли на французьких полях підчас світової війни. Це послідне стало притокою, що піднеслися цього року голоси, які противляться поминкам, звязаним з „Меморіял Дей".

Минулої неділі виголошено з того приводу по ріжних протестантських церквах проповіди, в яких піддано острій критиці отсе національне свято. А піддано його тому, що дехто використовує це свято, щоби піддержувати серед народу мілітаристичного духа, щоби грати на людських почуваннях і відновлювати давні ненависти, представляючи военні картини і мучеництва поляглих. А така пропаганда противиться духови Христа й його Проповіди на Горі. Критикуючі проповідники кажуть далі, що „Меморіял Дей" призначений на те, щоби проповідувати „вільність, релігійну свободу, демократію, народну освіту, самопожертвовання і т. п.".

А на нашу думку, війна це одна справа, а поляглі друга. Війна може бути оправданою і у своїх мотивах благородною, а може нею не бути. Це послідне, як відомо, трапляється частіше. Але поляглі навіть і в тім другім случаю це невинні люде, які у більшости не мають нічого спільного з неетичними мотивами тих, що викликали війну. Значить, нема причини, щоб і їх не помнати як нещасних жертв пануючих клік.

Коли ходить о нас, Українців, то цей спір може мати тільки академічне значіння, бо ми ніяких війн заборчих чи їм подібних вже не вели від соток літ. Ми тільки були гарматнім мясом для російського чи австрійського імперіялізмів. Доперва світова війна заставила нас проливати кров в обороні своєї власної державности. А та війна, яку ми були змушені вести, мала найблагороднійший підклад, який тільки війна може мати. Дотого поляглі за українську державу, це по більшій части самі добровольці, які пішли боротися по власній волі й по власному переконанню. І вже з того огляду заслугують вони на те, щоб ми памятали і за них в — „Меморіял Дей".

Д-р В. Клодницький.

ШУКАННЯ ЗА ЛІДЕРОМ

Довгими віками лихоліть і поневірки — змаргана душа українського народа, в двох минулих десятиріччах, невсипуще працює і цілою форсою шукає за лідером-провідником-лікарем, якийби вів масу — гоїв і втихомирвав народне горе. Ми, Українці, переживаемо тепер час шукання за лідером-провідником. Це наше шукання і підбирання лідера спічне у нас дуже маркантно головно від тої хвилі, як світова війна своїми полумями і страхіттями збудила зі сну маси українського народа.

До війни, наша маса не проявляла активности в державницькому розумінню, вона дрімала несвідома своєї сили, і як така лише деколи проявляла сильнійші відрухи (пр. в 1905 р.). В того рода протестуючих відрухах лідера не було — бо він і не був на часі!

В протестуючих відрухах 1905 р. чи пізніше дещо в Галичині та Буковині (вибори до парляменту чи сойму) потрібний був нам оборонець-правник-адвокат, якийби нам, ограбленим із божих та людських прав, випроцесував дещо полекш. Всілд за цим ми бачимо у нашому „політичному житті" на чолі правників, які нас боронять перед сильними цього міра при помочи параґрафів.

Другим типом, що став на чолі нашої маси, був священик, який розраджував і потішував оскорблених, і тут і там заложивши райфайзенку чи склеп, приучував масу до оборони перед визиском, головно з боку Жидів!

Такий був наш провід до війни. В часі світової заверухи, себто в часі права ножа і заліза, у нас не було лідера-провідника із аґресивними здібностями. Зі старших передовиків ніхто не повів у бій кровавий ні Січей, ні Соколів, ні Січових Стрільців. — Час покликав до активного проводу людей молодших — нових, які перед війною були рядовиками, а не „ґенералами".

Між передовиками-оборонцями — й утішителями з одного боку, а провідниками, покликаними духом военного часу з другого боку, був певного рода розбрат, який дав нам орієнтацію зразу на центральні держави, опісля на антанту — (Денікіяда й Пілсудщина) та вкінці на російських большевиків.

Доперва від недавна викристалізовується в души наших широких мас віра у власні сили, яка знову до активного проводу покликує собі своїх лідерів — і то цілком природно — із молодшої ґенерації.

По всім усюдам бачимо поміж Українцями богато молодих людий, які підготовляють себе і масу до остаточної боротьби за здобуття своєї державности. Кожна ґрупа, партія чи навіть орґанізація й громада виділює зпоміж себе провідника-лідера. Це видно в старому краю, це видно і на еміґрації.

Як возьмемо під увагу Українців в Злучених Державах чи в Канаді, то певно побачимо чимале число енерґічніших людей — лідерів, які ведуть за собою менше чи більше число людей і виробляють у них певну політичну лінію. Це здоровий прояв у нашому житті, це кристалізування державницьких орґанізмів, з яких доперва мусить вирости держава!

Цю кристалізацію, чи радше цей процес дозрівання маси і виділювання зпоміж себе аґресивного проводу, у нас цілком помилково називається шкідливою боротьбою, яка нам шкодить.

Боротьба і фермент ніколи не шкідливі. Противно, боротьба дає життя і оживляє масу. Живі люди мусять боротися, бо лише трупи — мерці і череди-горди йдуть німо і сліпо, не здаючи собі справи: чому, ради чого і куди? Наша боротьба тут в Америці не шкідлива, противно, вона життєдайна і конечна.

Тим самим і лідери ріжних родів є потрібні й конечні. Народна маса мусить їх виділювати зпоміж себе і вишколювати, щоб вони або тепер або в близькій будучности сповняли обовязки доброго проводу.

Для Українців в Америці, розкинених на безмірному просторі, є потрібний у кождій громаді лідер — а коли його нема, то його треба підшукати і вишколити.

Щоб було ясно, наведу ось-такий буденний примір:

Ми маємо в Злучених Державах Рідну Школу, якої обовязком є вишколити молоде покоління, щоб воно зберігло народну свідомість, нашу мову, почасти культуру і наші мрії відносно української державности. Як відомо, Рідну Школу ведуть більше або менше фахові люди (лідери), якими запозичились наші громади. Вживаємо „запозичились", бо майже всіх учителів дав нам старий край. Щоб сталося, колиб одного дня забракло всіх українських учителів? Наші громади мусілиб позамикати всі свої школи! Щоб те не наступило, то ми мусимо знати, що нашим обовязком є із наших пильнійших дітей вишколювати молодий кадр учителів і учительок. Чи це можливе? Хай вже нині кожда українська громада в Злучених Державах скаже собі: „Ми мусимо за чотири роки мати своїх учителів і учительок і тому ми в нашій Рідній Школі із найстаршими школярами і школярками устроюймо учительські курси. Покінчивши такий курс, молоді сили хай під доглядом старого учителя вже цеї осени зачинають вчити I. клясу. Нарік вони будуть вчити вже II. клясу і т. д. і за пару літ кожда громада, опершись на власні сили, матиме своїх учителів і учительок.

Подібного рода акцію нам треба робити скрізь по наших організаціях й інституціях. Ми нині журимося, що станеться в Злучених Державах з нашими запомоговими інституціями, Народними Домами, церквами і т. п. Як не подбаємо заздалегідь, то гаразду не буде! Ми одначе хочемо гаразду — тож закладаймо з нашого нарибку учительські курси, молодечі відділи при У. Н. С., Народних Домах і наших парафіях і тим робом кріпім свою масу, яка з нової ґенерації дасть нам лідерів, відповідаючих обставинам і духові часу.

ІМІҐРАЦІЯ „РІДНІЙ ШКОЛІ"

З деяких громад не було ніякої згадки про віча й заходи в справі допомоги „Рідній Школі" в старому краю. Ці віча, як і становиско даної громади до справ „Рідної Школи" є актом, що мусить війти в хроніку визвольних змагань українського народу. З другого боку — вони є мірою, при допомозі якої дасться колись оцінити степень свідомости й заінтересовання будучою долею народу з боку тих, які мусіли колись покинути рідний край. Як з тих причин, так і задля **прилюдної контролі** треба ті віча й сходини занотувати в пресі, цьому зеркалі життя. Не знаю, з яких саме причин не подано з деяких громад звіту з тих віч до прилюдного відома. Тому зроблю це сам.

Дня 30. березня вечером відбулося віче в галі українсько-католицької церкви в **Амстердам, Н. Й.**, а в неділю, 31. березня, також в галі українсько-католицької церкви в **Когус, Н. Й.**, в справі допомоги „Рідній Школі". В обох громадах відкрив віче місцевий парох, о. Іван Шуховський, вказуючи в переконуючій, річевій промові на значіння „Рідної Школи" в старому краю. По мойому рефераті уладжено в одній і другій громаді збірку, яка дала несподіваний вислід. В Амстердам, де є всего до 40 українських родин, зібрано $106, а в Когус $162. Видно, що при відповідному підготованні можна досягнути поважного успіху. Честь тим свідомим громадянам, що до такого успіху причинилися.

Дня 7. квітня відбулося в тій справі віче у **Вунсакет, Р. Ай.**, в галі українсько-православної церкви під проводом гром. Бартошевського. До зорґанізовання віча причинився дуже о. прот. Вол. Каськів, та громадяне Скибінський і Кічак. Їх то заслугою було, що віче було удачне. Не зважаючи на те, що я говорив 1 годину і ¾, мені поставлено 17 запитів, а мої відповіди на них причинилися до цілковитого розяснення справи. Це показалося за кілька днів, бо на вічу зібрано рівно $100, а в кілька днів переслало тамошне товариство ім. І. Франка $50. Инші товариства обіцяли теж асиґнувати відповідні датки зі своїх кас.

Дня 25. квітня запросила мене до себе на вечір Українська Народна Школа в Ню Йорку при 106 вул. Шкільний Комітет у повному числі і я — прислухувався через якийсь час відповідям цікавих дітей, яких учить учитель, гром. Петро Задорецький. Відповіди на питання учителя і мої — влучні, а діти певні себе. Їх час в українській школі не змарнований. Честь батькам, які не бажають, щоб їх діти розплилися в чужому морю. Честь учителеві, який — бачиться — не жаліє себе. По моїй промові до дітей й опікунів, у якій я вказав на значіння школи та порівнав шкільні відносини тут і в рідному краю, передали діти збірку свою доповнену членами Комітету в сумі $50 з домаганням, щоб їх школу вписати в **члени-добродії** „Рідної Школи". По відспіванню національного гимну, при слідному зворушенню і вдоволенню всіх приявних, розійшлися діти вже добре по осмій годині вечером. Мій побут у цій школі записався в мене до найкращих хвиль мойого побуту в Америці.

Старе місто **Бостон**, Месс., числить чимало Українців. Кажуть, що з усіми закамарками 3.000 душ. Але душ — розсипаної, а часто до проявів життя байдужої маси. Одначе є й поважне число свідомих Українців, які відчувають, що більшу і кращу роботу дасться повести разом, ніж одинцем. Такі одиниці згуртовані у відділах Союзів, Братствах і Сестрицтвах. Є тут Комітет Допомоги Рідному Краєві, якого предсідником гром. Давискиба. Той то Комітет уладив у неділю 28. квітня, в галі української православної церкви, віче в справі допомоги „Рідній Школі", на якому я реферував про стан українського життя в старому краю. Зрозумівши в чому річ і, якою важною установою в нашій визвольній боротьбі являється „Рідна Школа", присутні на вічу зложили $100 на її потреби.

На окреме запрошення гром. Василя Пантелюка був я ще в його приватному домі, де зібрався шкільний Комітет бостонської української народньої школи, якого головою є саме господар дому. Члени Комітету поставили мені кілька питань про ріжні справи, а головно про діяльність „Рідної Школи" та про відносини в ній. По моїх виясненнях заявили вони устами свойого голови, що Комітет, якого діяльність так близько стоїть до діяльности товариства, яке я заступаю, уважав за конечне виасиґнувати зі своєї каси $25, не зважаючи на те, що також має свої великі видатки. — Бостонські Українці, з якими я сердечно розпращався, обіцяли давати постійну допомогу „Рідній Школі". Не сумніваюся, що й місцеві товариства прийдуть зі своїх кас з допомогою. Бо хто-ж стане прикладом для звичайної маси, коли не орґанізації найсвідоміщих одиниць.

Згадаю ще, що Аматорський Гурток у **Стемфорд**, Конн., уладив на дохід „Рідної Школи" аматорську виставу, з якої передав на мої руки $53.50.

Видно, що вкорінюється переконання, що через піддержку „Рідної Школи" кладемо трівкі підвалини під державне будівництво.

Лев Ясінчук.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Отсим повідомляється усіх членів і членкинь Тов. Вільні Козаки, від. 116, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, 2. червня, в годині 3-тій пополудни, під ч. 839 South Broad St. Добро нашого відділу вимагає, щоби на мітінґу не бракувало ні одного члена ні члениці. Є дуже важні справи до полагодження. Буде також звіт делеґата з 17-тої конвенції У. Н. Союза. Дорогі Браття і Сестри, в кого беться козацька кров, нехай вступає в ряди нашої найбогатшої організації У. Н. Союза. Тепер принимаємо без оплати вступного. — Олекса Петришин, предс.; Йосиф Паславський, кас.; Павло Стадник, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Тов. Жеребецька Любов, від. 144, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в суботу, 1. червня, в гали Укр. Нар. Дому, 217 Е. 6-та ул., точно в год. 8-ій вечером. Кождий член обовязаний прийти на час, щоби скоро можна мітінґ перепровадити, будемо принимати нових членів до Союза і Товариства без оплати вступного. Також вписуйте свої діти до Укр. Нар. Союза, бо там їх будучність. Пригадується членам, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець на сей рік, щоб були ласкаві зложити на сім мітінґу. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Чайка, секр.

ЧЕСТЕР ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 388, дає до відома своїм членам і членкиням, що місячні збори відбудуться в неділю, 2. червня в льокали шкільнім, точно в годині 10.30 рано. Обовязком є кождого члена на сі збори явитись бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Михайло Тершовський, секр.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ СУД

(Історична повість).

(44)

— Добре! Звіщу батька. Але, він… в першій хвили за таку вість готов гінця вбити Вишлю два рапорти. Один, будьтоби ще не знаючи, хто злодій. Звіщу тільки про се, що Кравчук, то Карпюк, перший муж Олени, та що тоді, коли гетьман поза хатою, вони сходяться. Ще подумаю, як се зробити: чи письмом висланим гінцем, чи батькови перекаже устно Тодір Медвил. Найліпше булоби, якби про се рішили Іван Виговський і Сомко. Другим гінцем донесу, що боклаг знайшовся, та що скарб обікрали Михайло і Олена Карпюки. Обох гінців вишлю не просто до батька, а до писаря Виговського і до Сомка. Нехай вони обміркують, що і як сказати гетьманови, та підготовлять його на таку страшну вість.

* * *

Козацьке військо дуже поволи посувалося вперед, бо гетьман ждав на татарську орду. Аж на вість, яка прийшла в перших днях мая, що польський король вже вирушив з Люблина і став табором під Сокалем, Хмельницький прискорив похід, щоби польському війську загатити дорогу на козачу Україну. Не велика була сила, яка йшла з самим Хмельницьким. Три полки з двацятьма тисячами шабель з наказним гетьманом Небабою гетьман відрядив під литовську межу, щоби Україну обезпечити від наскоку Литви. Сорок тисяч шабель гетьман вислав на Камянець, щоб обійшли польську силу і вдарили на неї з заду. Собі лишив тільки вісімнацять тисяч шабель. Окрім того з гетьманом був запас для всього війська на ціле літо.

Положеннє гетьмана було скрутне, бо доброго жовніра, досвідченого у военнім промислі, мав небогато. Тяглися за його табором великі загони і цілі полчища некозачого народу, але гетьман не рахував їх до війська і волів би, щоби не помагали йому, а лишилися дома. Се були невійськові посполиті, котрих в похід вигнали дві сили. Одною була надія легкої та богатої наживи, другою голод в хаті. Вони надіялися, що гетьман скорим походом зайде в землі, війною ще не винищені, не виграбувані. Там загадали запастися на цілий рік. Також гадали, що заки зайдуть до країв з повними коморами і льохами, прохарчує їх військо гетьмана своїм запасом. Ті надії лишилися покищо надіями, бо гетьман ішов поволи країною, в котрій не було чим поживитися, і військовий запас держав тільки для війська, покликаного в похід старшиною. Непокликані ним загони посполитих голодували. Їх скрута була тим більша, що з ними тягла також велика сила таких, що ніяк не могли скріпити ударної сили загонів. Тягли нідочого непригожі старці, жінки й діти. Хто лиш мав який візок і конину, причіпався до війська або до загонів черні, надіючися навантажити віз добичю і вернути домів з запасом на цілий рік, або й на довше. Тепер, коли показалося, що до добичі ще дуже далеко, а військо не думає годувати непотрібів, народ став нарікати, далі й бунтувався. Очевидно, проти гетьмана без серця і проти його старшини.

Між старшинами загонів були ласі на гетьманську булаву. Користаючи зі скрути, в якій знайшлися їх люди, вони стали поширювати і скріпляти думку, що Хмельницький знюхався з польськими панами. Що хоче їх назад впустити на Україну, отже похід спиняє, та харчів не дає, щоби народ розійшовся і щоби не було ким бити Ляхів.

На гетьманську булаву полював Пархоменко, полковник загона зібраного на Запорожу з гірських опришків і инших, що вже два роки прожили добичю придбаного на пилявських полях, та в часі походів Хмельницького на Львів, Замость, Збараж і Зборів. В користь Пархоменка бунтував людий Ступюк, надіючися, що як Пархоменко стане гетьманом, то він буде ґенеральним писарем. Невдоволеннє з поведення гетьмана панувало не лиш в загонах, але перекидалося також до деяких козацьких полків, бо ті полки були доповнені людьми зпоза козачого стану, посвояченими з невійськовими селянами. Ніякого послуху ворохобники не мали тільки в полку чигиринськім, котрий сліпо йшов за гетьманом і був неначе його особистою ґвардією. Такаж була татарська ґвардія гетьмана.

Коли полковники помітили негодованнє також в козацьких полках, розпочали переговорювати зі старшинами загонів, щоби довести до якоїсь злагоди між ними і гетьманом. Пархоменко і Ступюк заявили, що вони будуть балакати, але з самим гетьманом, бо до його полковників, ні до писаря Виговського не мають довіря. Сам гетьман, — казали — не був би такий лихий, якби не був окружений ворожими до черні нашіптувачами.

Коли писар Виговський переказав це гетьманови, гетьман згодився вислухати отаманів черні. Ще тої самої днини до гетьманського намету прибула депутація, але без Пархоменка, Ступюка, та инших головних провідників невдоволеного народу. Вони знали гетьмана, отже потерпали, що він прикаже схопити їх і таки зараз скарати на горло. Тому то не пішли самі, а вислали депутацію з низчих старшин. Тим хотіли також показати гетьманови, що не вони людий, а люди їх бунтують. Провідником депутації був сотник з полку Пархоменка, Семен Кудлик. На запит гетьмана, хто вони і чого хочуть, Кудлик відповів:

— Ми, старшини охочих полків, сотень і загонів прийшли сказати, що й ми ідемо бити Ляхів, отже й нам належиться дещо з того запасу, який військо тащить за собою…

— Тільки всего? — гетьман спитав.

Депутати зглянулися, неначе один одного питав, чи казати решту.

— Тілько всего?! — гетьман гримнув сердито. — Мені бачиться, що у вас ще щось на язиці.

Кудлик відповів несміло:

— Люди в наших полках, сотнях і загонах кажуть… кажуть… кажуть, що гетьмана обсіли лукаві старшини… Що гетьман має лихих дорадників. Отже люди домагаються, щоби була чорна рада. Нехай козаки і народ всуміш виберуть вільними голосами нову ґенеральну і полкову старшину.

— Вже? — гетьман спитав.

— Та, та… вже! — Кудлик відповів півголосом, стираючи з чола піт.

З такої несмілої відповіди Хмельницький виміркував, що депутати ще повинні були сказати йому щось, але, потерпаючи за свої голови, воліли не доповісти. Гетьман загадав депутатів потягнути за язик, отже спитав:

(Далі буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПРОГРАМА ЧЕРЕЗ РАДІО

Отсим повідомляється Українців, замешкалих в місті Ню Йорку і околиці, що буде даний відчит
„ВОСКРЕСЕННЄ ПРАВЕДНИХ І НЕПРАВЕДНИХ"
через **РАДІО на 2-го червня, від год. 5.30 до 6-тої вечером.**
Всі, котрі бажають почути сей відчит, прошені наставити своє Радіо на повисше означений час. Відчит відбудеться зі стації, як слідує: **W.B.N.Y., meters 222, 1,350 Kc. New York, N. Y.**
Перед розпочаттєм і на закінчення відограє українська музика. Всі, котрі інтересовані подібними програмами, прошені писати на адресу: 26-7
WATCH TOWER, Ukr. Dept., 117 ADAMS ST., BROOKLYN, N. Y.

Нові Українські Колюмбія РЕКОРДИ.

NEW COLUMBIA UKRAINIAN RECORDS

ЛЕМКІВСЬКА ОРХЕСТРА ІВ. КОЛОЧАКА
Співають: Юстина Мусяла, Дорка Петрочко і Тимко Крукар.
10" 75¢ (Лемківський Балець, Часть 1
27181-F (Лемківський Балець, Часть 2
МАРКО ЖЕЛІЗНИЙ З МАКСИМОВКИ, з Акомпан. Ліри.
27180-F (Пісня Про Жовняра, Часть 1
(Пісня Про Жовняра, Часть 2.
САМУІЛ ПІЛІП І ЙОГО ЛЕМКІВСЬКА ОРХЕСТРА.
27179-F (Скрипка Грає, Бас Гуде, Танець
(Далівський Танець
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27178-F (Танець По Шлюбі
(Полька Для Всіх
КОЛЮМБІЯ УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА.
27172-F (Пиймо Друзі, Вальс
(Старосвітська Коломийка
ДОБРЕ ПРОДАЮЧІСЯ ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ.
САМУІЛ ПІЛІП, ІВАН КАРЛЯК І ЇХ ЛЕМКІВСЬКА ОРХЕСТРА.
(Лемківський Штайєр, танець
27177-F (Жиндранівська Полька
ОРХЕСТРА БРАТЯ "ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ"
Співають: Андрій Верней і Настасія Верней.
27176-F (Добра тота жена што мужа шанує
(Згубилам Запаску
ЛЕМКІВСЬКА ОРХЕСТРА ІВ. КОЛОЧАКА
Юстина Мусяла, Дорка Петрочко і Тимко Крукар.
27175-F (Лемківські Придани, Часть 1.
(Лемковскі Придани, Часть 2.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА з акомпан. Орхестри.
27174-F (Толока
(Зводини
ОРХЕСТРА БРАТЯ "ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ".
27173-F (Весела Музика, Танець
(Дрібний Танець
Купуйте ці рекорди у Вашого продавця або замовляйте через почту у найблищого продавця і питайте за повним катальогом.
COLUMBIA PHONOGRAPH COMPANY,
New York City

Columbia Records
"NEW PROCESS"
Viva-tonal Recording - The Records without Scratch
"Magic Columbia Notes"

ВСІ ПОВИСШІ **Columbia** РЕКОРДИ
ПРОДАЮТЬСЯ В НАШИХ ТРЕХ СКЛЕПАХ.
Замовлення почтою полагоджуєсь сейчас.
Отворено вечерами.
New York Band Instrument Co.
Two New York Stores | Brooklyn Store
111 East 14th St. Near Union Square | 243 West 34th St. Between 7th & 8th Ave. | 1227 Broadway Near Greene Avenue

УЧІТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тяжко, дуже тяжко, є жити чоловікові в Америці чи Канаді без знання англійської мови. Чи при праці, чи в сторі, чи в уряді чи в суді такий чоловік чується пониженим і безрадним. А кілько то наших людей пішло марно з цего світа тому, що попавши в недугу, не могли розмовитись з лікарем і не могли пояснити докладно, що їм долягає?
Тому вчіться англійської мови, а буде вам лекше в світі жити. Українська Торговельна Школа зачне з початком червня

КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Науку будемо подавати письменно, почтою, так, що кожний може навчитись знаменито говорити, читати і писати по англійськи в своїм власнім домі. Науку будемо подавати приступно, зрозуміло і тому кожний пійме її без труду. Оплата дуже мала, тому наука є приступна і для найбіднійших.
Пишіть сейчас по докладні інформації і залучіть 10 центів на пробну лекцію. Пишіть на адресу:
UKRAINIAN COMMERCIAL SCHOOL, DEP. 1,
1434 N. LEAMINGTON AVE., CHICAGO, ILL.

Уживіте цей купон:
Хв. Заряде. Я хочу вписатись на курс англійської мови і тому залучую 10 центів в срібаї і прошу мені прислати докладні інформації і пробну лекцію.
Імя і назвиско ....
Докладна адреса ....

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ! ПОЗІР!
ЗАЛІЗНЯК
БОРЕТЬСЯ В ДЖЕРЗИ СИТІ НА ПРОЗЬБУ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ
ІВАН ЗАЛІЗНЯК
великий український силач
— буде боротися —
В ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.
В ПЯТНИЦЮ, 31-ГО ТРАВНЯ
В ГАЛИ 532 НЮАРК АВЕНЮ,

ІВАН ЗАЛІЗНЯК
буде боротися до побіди.
ТАКОЖ БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ ИНШІ ТРИ ПАРИ.
ПОЧАТОК О ГОД. 8.40 ВЕЧЕР.
На цей виступ Івана Залізняка в Джерзи Сіті, Н. Дж., проситься всю українську кольонію
ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

ЯК ВАШ ЖОЛУДОК?

Мій добрий, дякую. Не був він все таким. Можете легко позбутися диспепсії, нестравности, катару жолудка, відбивання, биття серця, квасів, нервовости, затвердження, болю голови і т. п. так як я і в той сам спосіб. Не присилайте цента, позаяк я так певний, що сей середник поможе Вам, що вишлю його Вам оплачено почтою. Коли перекопаєтесь, що він поміг Вам позбутися жолудкових недомагань, пришлете мені одного доляра. Як се довіря і щирість моя подобаєся Вам Пишіть сейчас. Адреса: **Theodore H. Jackson, Stratford Bldg., 35-E, Syracuse, N. Y.**

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА АСТМУ.

Дарова пробна метода, яку кождий може вжити без неприємностей або втрати часу.
Ми маємо методу для припинення Астми і хочемо, щоб ви попробували її на наш кошт. Без ріжниці чи ваша хороба давна або теперішна, чи се Астма або Гей фівер, ви повинні післати по пробу нашої методи. Нема ріжниці, де ви живете, яке заняття чи літа, коли терпите, наша метода принесе вам полекшу. Специяльно хочемо вислати її тим безнадійним, котрим всякі инші лікування не помогли, хочемо показати кождому, що наша метода присвячена для покінчення тих хороб, як тяжкий віддих, свист і другі прояви. Ви неповинні помиути сеї оферти. Пишіть днесь. Неприсилайте гроший. Лишень зашліть понизчий купон. Зробіть се днесь. 104—

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
2178 H Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:
....

РЕВМАТИЗМ

Подивляюче домашнє средство винайдене одним, котрий його мав.
В році 1893 я набавився мускулярного і суставного ревматизму. Я терпів, що можуть зрозуміти лишень ті, що його мали, через три літа. Пробував з средство за средством, однак пільга, яку я зазнав від них, була хвилева. В кінци я винайшов средство, яке вилічило мене цілковито. Се средство я давав богатьом, котрі терпіли на сю хоробу гірше від мене, декотрі з них по сімдесять і вісімдесять літ старі; результат був той самий, що і з моєю хоробою.

„Я мав острі болі, пробігаючі через мої сустави, мов громові вискавки".
Я хочу, щоб кождий терплячий на мускулярний і суставний (пухнення в суставах) ревматизм попробував мого дивного „Домашнього Средства" за його подивляючу силу гоєння. Не присилайте цента, лишень імя і адресу, а я вишлю вам його даром на пробу. По його вжиттю і переконаннюся, що воно є тим довго очікуваним средством усунення того рода ревматизму, вишлете мені за него Одного Доляра, однак зрозумійте, я не хочу ваших грошей, хиба ви вповні вдоволені прислати їх самі. Чи се не справедливо? Чого вам терпіти більше, коли дається вам таку нагоду даром. Не відтягайте. Пишіть днесь. 302—
Mark H. Jackson, 83 P. Stratford Bldg., Syracuse, N. Y.
Mark H. Jackson є відвічальний. Повисша заява правдива.

FLIT
KILLS FLIES MOSQUITOES Quicker!

ВОЛО УСУНЕНЕ!

Тут маєте послідну нагоду позбутися Вола скоро, дешево і без болю і операції. Немає ріжниці, яке у вас Воло, або як довго маєте його. Воло зникне так що і знаку не лишиться по ужиттю нашого ANTI - GOITER СЕРЕДНИКА, винайденого славним европейським доктором. Середник нешкідливий, приємний до ужиття, нікоди не завеле навіть в найгірших випадках. Тисячі позбулися сего небезпечного і негарного вигляду — ви будьте слідуючим! Колиби вам не помогло, звернемо вам гроші. Ціна сего Середника лишень $3.00.
НЕ ПРИСИЛАЙТЕ ГРОШИЙ, лишень витніть се оголошення і прищліть враз з 25 ц. марками на пересилку. За Середник $3.00 заплатите почтареви при відборі. 126
CHICAGO MEDICAL LABORATORY, Dept. 319,
1723 N. Kedzie Avenue, Chicago, Ill.

ЗАХОДОМ УКР. НАРОДНОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ В БРОНКС, Н. Й.
відбудеться без огляду на погоду або дощ, бо музика і парк з галею вже заплачені
КРАСНИЙ ВЕСНЯНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ФЕСТИН-ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО ЧЕРВНЯ 1929 РОКУ
В LOEFFLER'S PARK & DANCE HALL,
2061 WESTCHESTER AVE., BRONX, N. Y.
Парк отворений в год. 11-тій рано. —— Вступ 50 центів.
Вразі дощу є в парку де бавитись під критими альтанами і в гали.
БУДЕ СПІВАТИ МОЛОДЕЧИЙ ХОР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ В БРОНКС.
Доїзд до парку за 5 центів, вигідний зі всіх сторін Ню Йорку і околиць. В парку богато столів, гарно удекорована галя, круглоиня, власний буфет, а для дітей ріжнородні ласощі. 126
ДОРОГОВКАЗ: Їхати з Ню Йорку і околиці собвейом Лексінгтон Евню, що іде до Пелгамбей Парк і висісти на 177. вулиці і йти два блоки по під Елевейтер. — З Бронкс з усіх трамваїв трансфер на Вестчестер трамвай (стріт-кару) і висісти на Олмстед Евню.
DIRECTION: From Downtown take Interborough Subway — Lexington Ave., Pelhambey Park train, get off at 177 th St. then walk two blocks up following L. — From Bronx: from all Street cars take transfer to Westchester Car and get off at Olmstead Ave.

ДО АМЕРИКИ! Без ріжниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні. Ваша жена і діти можуть приїхати до Америки. То саме відноситься до фармерських робітників. Продаємо шифкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі старокраєві і американські справи. Споряджуємо контракти купна і продаж, повновласти і т. п. Вишукуємо дати приїзду до Америки і назви кораблів.

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ
пересилаємо почтою і телеграфічно по найтаньшій ціні.
ЛОТИ І ДОМИ
продаємо по дуже приступній ціні в першій українській осел!
НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.
По близші інформації заходіть або пишіть до нашого офісу:
THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY,
Корпорація знаходиться під зарядом:
КАЛИНА ЛИСЮК, голова дирекції. Т. І. ГРИЦЕЙ, президент. В. КНІГИНИЦЬКИЙ, касієр. Д. ГАЛИЧИН, секретар.

ЩОСЬ НОВОГО! В СОМЕРВІЛ, Н. ДЖ. ЩОСЬ НОВОГО!
ДОБРА НАГОДА ДЛЯ КОЖНОГО КУПИТИ ТЕПЕР ЛОТУ АБО ДІМ І ВИБРАТИ СОБІ ПІСЛЯ ВАШОЇ УПОДОБИ!
В СУСІДСТВІ ФАБРИКИ NEW JERSEY STOVE AND FOUNDRY CO.
Кожна лота є 25 і 50 футів широка і 100 футів довга. Околиця чудова, на узгірю, земля рівна і суха; вода, газ, електрика, хідники, „сури", загально всі улішшення вже уведені.
Лоти продаються по $200.00 і вище, а доми на одну і дві фамілії продаються по $4,000 і вище.
за готівку або на догідних місячних сплатах. На місці є залізничі стації, трамваї, школи, церкви, банки, крамниці, готелі, театри і ріжні фабрики як на місці так і близько в околиці, а їх є біля 39, де кожний чи то звичайний робітник чи то фаховець, може в кожнім часі одержати працю.
Запрошуємо оглянути ті лоти і доми всіх тих, що думають про закуплення і думають доробитись маєтку.
За всякими інформаціями можна голоситись особисто або листовно, як також за білетами на переїзд заслідуємо впрост до офісу нашого репрезентанта **Mr. STEPHEN EWANKOV**
SOMERVILLE ESTATES, LOESER AVE., SOMERVILLE, N. J.
— або до —
VALHALLA REALTY & IMPROVEMENT CO., 132 NASSAU STREET, NEW YORK CITY, ROOM 420.
Виїзджати і оглядати лоти можна кожного дня і неділями. Наш репрезентант знаходиться завсіди на місці і дає всім інформації відносно закуплення лотів і домів.
Доїзд надте догідний. Можна їхати залізницею Ню Джерзі Сентрал до Сомервіл, потім кілька минут пішки попри Іст Мейн вул. до Лизар Евні, а там звернути на право просто на лоти. Або телефонуйте зі стації **Somerville 616**, а ми виїдемо по вас.
Автомобілем їхати на Лінколн Гайвей Ровт 9 до Іст Мейн вул., Сомервіл, Н. Дж., а там звернути на ліво до Лизлр Евні, де зобачите напись: "Somerville Estates".
Отже не оминайте цеї корисної нагоди, огляньте ту посілість, ті лоти. Запрошуємо всіх! 122,6,31
VALHALLA REALTY & IMPROVEMENT CO., SOMERVILLE ESTATE, LOESER AVENUE, SOMERVILLE, N. J.

НІДЕ В НЮ ЙОРКУ
ЦІНА ТОГО ПЕРШОКЛЯСНОГО
ПЛЕЄР-ПЯНО
НЕ МОЖЕ БУТИ ДЕШЕВША

ПОСЛУХАЙТЕ ТОГО ЗОЛОТОГО ТОНУ
ПОДИВІТЬСЯ НА СЕЙ ГАРНИЙ СТИЛЬ
МОДЕЛЬ 1929 Р.

ВПОВНІ ГАРАНТОВАНИЙ НА ПЯТНАЦЯТЬ (15) ЛІТ
$395.00

БЕЗПЛАТНО 12 найновіших музичних рольок, 1 столець до пяна тогосамого стилю. Накривало на пяно. Доставка. **БЕЗПЛАТНО**
ЛЕГКІ УСЛІВЯ **$2.00** ТИЖНЕВО ВАШ КРЕДИТ ПРИЄМНИМ ДЛЯ НАС
КУПУЙТЕ З ДОВІРЄМ В СТАРІЙ ЗАСЛУГУЮЧІЙ НА ДОВІРЯ
EUROPEAN PHONOGRAPH CO.,
10th St. and Ave. A New York City
ВІДЧИНЕНО ВЕЧЕРАМИ І В НЕДІЛІ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЄ ДІВЧИНИ ДЛЯ БЮРОВО ПРАЦІ Українська Рієстейтова фірма; вимагається знання англійської і української мови та писання на машинці. Услівя після здібностий бизнесових. Урядові години від 9. рано до 6. вечер. Голоситися кождого дня: **Exchange Realty Co., 41 E. 7th St., New York City. Tel. Orchard 9677.**

ПОТРІБНО ДІВЧИНИ-УКРАЇНКИ до домашного заняття в українськім домі. Платня після умови, занятте легке, добрий дім. Голоситися до: 126
Mrs. J. J. MILLER, 99 Harrison Pl., Irvington, N. J.

ПОШУКУЮ ВДОВИ у віці 35 до 40 літ до заряду дому, може бути і з 2 дітьми. Прошу голоситися до: 124-5
MICHAEL PUKACZ, 4603 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

НА ПРОДАЖ фарма при стейтовій дорозі, 117 акрів, з чого 80 чистої землі, дім 12 кімнат з улішшеннями, 6 других забудовань, з водою, 10 коров, 4 ялівки, 4 коні, 600 курий, качки і т. д., машинерія, чверть милі від міста. Ціна $7,500, готівкою $2,000. Голоситися до **MICHAEL ZURAWICK, 438 E. 9th St., New York City.** 125—

DR. N. M. HNATYSHYN,
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
2191 PROFESSOR STREET,
Tel. Atlantic 2054. CLEVELAND, O.
Проти Українського Банку.

ПРОДАЄ ДОМИ В МІСТІ НЮ ЙОРКУ
Українська Фірма
S. FESOLOWICH & N. KOBZISTY, EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City. Tel. Orchard 9677. 16—

НА ПРОДАЖ ФАРМИ.
Фарма 145 акрів при стейтовій дорозі, 20 коров, 4 коні, лишень $7,500. Ось тут маєте нагоду достатися до найліпшої части Ню Йорку і стати незалежним, купивши сю фарму, котра продається майже за безцінь, тому, що властитель є вже 78 літ старий і неможе працювати. Ся фарма є дві милі від міста, а чверть милі від школи, земля врожайна, добре наводнена, 10 акрів ліса, гарний сад, вся машинерія і збір. Все, що треба, се $2,000 готівкою, а решта на легкі сплати. Пишіть або приїзджайте до мене сейчас: **M. S. PUCHER, 528 E. Main St., Little Falls, N. Y.** 124-6

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ НЮ ЙОРКУ.
ФАРМА 140 акрів, найгарнійші забудовання в околиці, сад, ліс, 15 расових коров, 4 коні, машинерія, трактор, місячний доход $240. Ціна $8,500, готівкою $3,000.
ФАРМА 100 акрів, гарні забудовання, сад, ліс, худоба, коні, кури, машинерія. Ціна $3,000, готівкою $1,000.
ФАРМА 127 акрів, сад, ліс, забудовання, коні. Ціна $2,400, готівкою $400.
ФАРМА 85 акрів, забудовання, сад, ліс. Ціна $1,200, готівкою $300.
Я вже поселив сюди 432 родин. Пишіть по циркуляр і мапи до: 122-5
S. MORANSKI, 14 E. Wash. Street, Bath, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КВІТЯРНЯ
— під числом —
125 EAST 7th ST., NEW YORK CITY

доручає цвіти на всі нагоди як на: гарні букети на весіля, вінці погребові, а також цвіти вазонові, як: рожі, лелії, цвітні тюльпани і много инших.
Замовлення виконує скоро і сім уміркований.
Поручаючися ласкавій памяти, остаюсь з поважанням 42—
Д. М. Колісник, власт.
TOMPKIN'S SQUARE FLORIST.

ДАРОМ КОЖДОМУ!

вишлемо магічні штуки, з котрих будете мати багато сміху і жартів в товаристві, молодіжи, також богато інших пожиточних і корисних річей, як також ілюстровну книжечку. На пересилку залучіть кілька марок до: 126—
EUROPEAN BOOK SUPPLY CO., 1422 W. Division Street, Dept. 30, Chicago, Ill.

Feen-a-mint
The Laxative You Chew Like Gum
No Taste But the Mint
At Druggists—15c, 25c

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568